

**Història i Civilització del Pròxim Orient Antic**

Codi: 104193

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2503702 Ciències de l'Antiguitat	FB	1	1

**Professor/a de contacte**

Nom: Jordi Vidal Palomino

Correu electrònic: Jordi.Vidal.Palomino@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

**Prerequisits**

Cap

**Objectius**

Estudiar la història del Pròxim Orient Antic, des de l'aparició del fenomen urbà fins a l'arribada del món hel·lenístic. L'estudi, més enllà d'atendre al desenvolupament polític dels diferents estats de la regió, analitzarà sobretot la història social, econòmica i cultural del Pròxim Orient Antic.

**Competències**

- Aplicar els principals mètodes, tècniques i instruments per a l'anàlisi històrica.
- Comprendre i interpretar l'evolució de les societats antigues de la Mediterrània -des de la civilització egípcia fins al desmembrament de l'Imperi romà d'Occident- a partir de l'anàlisi de les realitats política, històrica, social, econòmica i lingüística.
- Demostrar les habilitats bàsiques necessàries per a participar en una excavació arqueològica i tenir la capacitat d'interpretar-ne els resultats.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

**Resultats d'aprenentatge**

1. Descriure la realitat política, social i econòmica dels pobles del Pròxim Orient a l'Antiguitat.
2. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
3. Identificar i valorar les diferents etapes de l'evolució històrica de les civilitzacions del Pròxim Orient antic i les seves principals realitzacions culturals.
4. Interpretar documents textuais i iconogràfics com fonts per al coneixement de la història política, socioeconòmica i cultural del Pròxim Orient antic.

5. Interpretar les fonts materials i el registre arqueològic.
6. Interpretar les societats antigues a partir de l'anàlisi dels vestigis materials que n'han perdurat.
7. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
8. Organitzar i planificar la recerca d'informació històrica i arqueològica.

## Continguts

Tema 1: Introducció a l'Orientalisme Antic

Història i historiografia de l'Orientalística Antiga. Periodització i cronologia. Marc Geogràfic

Tema 2: Origen de l'Estat

Natufià. Neolitització. Aparició dels primers estats

Tema 3: Aparició de l'escriptura al Pròxim Orient

Origen de l'escriptura cuneïforme. El sistema cuneïforme. L'alfabet i altres sistemes d'escriptura.

Tema 4: Tercer mil·lenni a.n.e.

Sumer i Akkad. Aspectes polítics i religiosos. Aspectes socials i econòmics.

Tema 5: Segon mil·lenni a.n.e. (I)

Les dinasties amorrees. Aspectes polítics i literaris. Aspectes socials i econòmics. Orient i Egipte: hicses.

Tema 6: Segon mil·lenni a.n.e. (II)

El club de les grans potències. Aspectes polítics, diplomàtics i militars. Aspectes socials i econòmics.

Tema 7: Segon mil·lenni a.n.e. (III)

El món cananeu. El rerefons cultural i religiós de la Bíblia. Aspectes socials i econòmics.

Tema 8: Els pobles del mar

La crisi del 1200 al Pròxim Orient. Desaparició del món micènic i de l'Imperi hittita. La caiguda d'Ugarit i la reestructuració del món cananeu.

Tema 9: Primer mil·lenni (I)

Els grans imperis: Assíria i Babilònia. Aspectes polítics i militars. Aspectes socials i econòmics.

Tema 10: Primer mil·lenni (II)

Món persa, Alexandre i Orient, món hel·lenístic. Aspectes polítics i econòmics. Aspectes culturals.

Tema 11: La religió del Pròxim Orient Antic

Cosmogonies. Panteó. Mites mesopotàmics: l'Enuma Eliš. La doctrina de la reialesa. Temples i rituals.

Tema 12: Gènere i identitat al Pròxim Orient Antic

Assiriologia i estudis de gènere

masculinitats i feminitats: els rols de gènere

Naixement, infantesa, vida adulta, vellesa i mort

La sexualitat

Tema 13: Art, arquitectura i urbanisme al Pròxim Orient Antic

Art. Arquitectura i urbanisme. Ciutats i fortaleses. Vies de comunicació.

Tema 14: "Ciències" i tècniques al Pròxim Orient Antic

Medicina. Astronomia i còmput del temps. Numeració i matemàtiques. Geografia i cartografia.

## Metodologia

La metodologia docent consistirà en la combinació de classes expositives, presentació de ressenyes i treballs, lectura de bibliografia especialitzada, pràctiques d'aula i resolució d'exercicis.

## Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
<b>Tipus: Dirigides</b>			
Classes presencials	90	3,6	1, 2, 3, 5, 6
<b>Tipus: Supervisades</b>			
Pràctiques d'aula, resolució d'exercicis	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
<b>Tipus: Autònomes</b>			
Ressenyes, treballs, lectures	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

## Avaluació

L'avaluació de l'assignatura constarà de tres activitats.

(1) Examen (50%)

(2) Comentari de fonts primàries (25%): s'oferiran dues opcions de les que caldrà triar una: a) text + font iconogràfica o arqueològica del tercer mil·lenni a.n.e., b) text + font iconogràfica o arqueològica del segon o primer mil·lenni a.n.e.

(3) Comentari bibliogràfic (25%). S'haurà de triar una lectura de les quatre que s'oferiran a classe, i fer un breu resum de la mateixa.

## Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentari de fonts primàries	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Examen	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6
Lectura d'un article acadèmic	25%	0	0	1, 2, 3, 8

## Bibliografia

### Bibliografia bàsica

- Klengel, H., 1992: *Syria, 3000 to 300 BC*. Berlin.
- Kuhrt, A. 2000: *El Oriente Próximo en la Antigüedad* (2 vols.). Barcelona.
- Liverani, M. 1995: *Antiguo Oriente*. Barcelona.
- Liverani, M. 2003. *Relaciones internacionales en el Próximo Oriente antiguo, 1600-1100 a.C.* Barcelona.
- Liverani, M. 2005: *Más allá de la Biblia*. Barcelona.
- Margueron, J. C. 1995: *Los mesopotámicos*. Madrid.
- Oppenheim, A. L. 2003: *Antigua Mesopotamia*. Madrid.
- Postgate, N. 1999: *La Mesopotamia arcaica*. Madrid.
- Radner, K. / Robson, E. (eds.), 2011: *The Oxford Handbook of Cuneiform Culture*. Oxford.
- Sanmartín, J. / Serrano, J. M. 1998: *Historia Antigua del Próximo Oriente: Mesopotamia y Egipto*. Madrid.
- Van de Mieroop, M., 2015: *A History of the Ancient Near East ca. 3000-323 BC*. (3a. edició).